

Regionalny Plan Działania

województwo
łódzkie

Kwiecień 2022

Spis treści

Część I - Informacje ogólne	3
Część II - Kontekst polityki regionalnej	4
Część III - Szczegóły planowanego działania	5
DZIAŁANIE 1: Wprowadzenie zagadnień LCA do dokumentów programowych programu „Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027”	5
Charakter działania	6
Podmioty zaangażowane we wdrożenie działania.....	8
Ramy czasowe.....	8
Koszty	8
Źródła finansowania.....	8

Część I - Informacje ogólne

Projekt: LCA4Regions - „Ochrona środowiska i efektywne gospodarowanie zasobami przez wykorzystanie instrumentów cyklu życia produktu w realizacji polityki regionalnej”

Partner projektu: Województwo Łódzkie

Kraj: Polska

NUTS2 region: Łódzkie

Osoba do kontaktu: Bogumiła Grzelczak

Email: promocja@lodzkie.pl

Tel.: +48 42 291 98 98

Część II - Kontekst polityki regionalnej

1. Plan działania dotyczy:

- X **Programu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia**
  - Programu Europejskiej Współpracy Terytorialnej
  - Innych instrumentów polityki rozwoju regionalnego

2. Instrument polityki regionalnej:

Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 (FEŁ 2027)

Rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ) i szeroko rozumianej „zielonej gospodarki” jest obecnie jednym z głównych trendów w gospodarce światowej, a także krajowej. W ostatnich latach wskutek szczególnego obszaru zainteresowania władz krajowych i wspólnotowych, znacznie uważniej zaczęto przyglądać się możliwościom jakie daje model ekonomii cyrkularnej także na poziomie regionów i samorządów.

Wraz z rozwojem zielonej gospodarki na świecie, w tym upowszechnieniu metodologii oceny cyklu życia produktu - LCA (ang. life cycle assessment), także w województwie łódzkim w ciągu ostatnich lat pojawiały się inicjatywy bezpośrednio związane z tymi obszarami, które staraliśmy się identyfikować w ramach projektu LCA4Regions. Powyższe okoliczności stanowiły sygnał dla Województwa Łódzkiego, że włączenie koncepcji metodologii LCA jako jednego z elementów GOZ w główny nurt rozwoju gospodarki regionu jest istotne.

Konieczność transformacji polskiej gospodarki zgodnie z koncepcją GOZ została określona w strategicznym dokumencie polskiego rządu „Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) i przyjęta przez Radę Ministrów jako „Mapa transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym”. Województwo Łódzkie, przez ostatnie lata, tworząc instrumenty dedykowane rozwojowi regionu bazowało na strategii rozwoju województwa łódzkiego najważniejszym dokumencie przyjmowanym uchwałą Zarządu Województwa Łódzkiego, definiującym kluczowe obszary wsparcia nie tylko w kwestii gospodarki ale także środowiska, transportu, czy spraw społecznych. Obecnie obowiązujący dokument określa wizję oraz cele polityki regionalnej do roku 2030. Jednak najbardziej istotnym dokumentem dotyczącym m.in. wsparcia dla wdrożeń oceny cyklu życia produktu może być program regionalny Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 (FEŁ2027). Program ten określa strategię wykorzystania środków europejskich dla beneficjentów z województwa łódzkiego w perspektywie finansowej 2021-2027. 15 marca 2022 r. projekt programu został oficjalnie przesłany do Komisji Europejskiej, co oznacza rozpoczęcie formalnych negocjacji programu. Ponadto, inny dokument strategiczny jakim jest projekt Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji Województwa Łódzkiego (TPSTWŁ) , stanowi między innymi o tym, że „Istnieje konieczność ukształtowania nowoczesnego profilu gospodarczego Obszaru Transformacji, m.in. przekształcenia modeli biznesowych, procesów wytwórczych i produktów, dla których konieczne będzie wprowadzanie m.in. inteligentnych rozwiązań opartych na technologiach cyfrowych. Budowanie gospodarki neutralnej dla klimatu wymusi zmobilizowanie sektora przemysłu na rzecz podniesienia, niskiego obecnie, poziomu rozwiązań w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym, w tym projektowania zrównoważonych produktów, uwzględniającego

ograniczanie zużycia materiałów i ich ponowne wykorzystywanie przed recyklingiem oraz wzmocnienie i rozszerzenie odpowiedzialności producentów. Jednym z wyzwań zidentyfikowanym w projekcie TPSTWŁ w obszarze Gospodarka w transformacji jest zmobilizowanie sektora przemysłu na rzecz czystej gospodarki o obiegu zamkniętym.

Zaangażowanie się Województwa Łódzkiego w projekt LCA4Regions pozwoliło zdobyć władzom regionalnym wiedzę na temat praktycznych rozwiązań umożliwiających doskonalenie lokalnej polityki w aspekcie stosowania LCA. W pierwszej fazie projektu poświęconej wymianie wiedzy i doświadczeń między partnerami, Województwo Łódzkie zdiagnozowało stan obecny i zdefiniowało szanse oraz bariery dla rozwoju LCA w regionie. Temu celowi posłużył opracowany w ramach projektu dokument „Analiza regionalna dotycząca aktualnej oceny i możliwości stosowania oceny cyklu życia (LCA) w Województwie Łódzkim”.

Istotną inspirację dla działania opisanego w niniejszym Planie Działania stanowiły dobre praktyki wskazane przez partnerów projektu z Finlandii, Litwy, Słowenii, Portugalii i Hiszpanii.

Jednym z głównych wyzwań jakie przed instytucjami publicznymi stawia realizacja założeń projektu LCA4Regions jest także upowszechnienie wiedzy o udanych przykładach zastosowania analizy cyklu życia i metodologii pokrewnych. Kwestia odpowiedniej edukacji sektora publicznego i prywatnego, a zwłaszcza budowanie świadomości i potencjału dla rozwoju LCA mogą stanowić istotny element projektów GOZ. Potwierdzają to zarówno doświadczenia zebrane podczas spotkań tematycznych z partnerami projektu oraz podczas dyskusji z regionalnymi interesariuszami. Łódź jako silny ośrodek naukowy, posiada także odpowiednią bazę szkoleniowo - edukacyjną do rozwijania potencjału LCA.

W związku z powyższym Województwo Łódzkie uwzględniło w Regionalnym Planie Działania następujące działanie:

wprowadzenie zagadnień LCA do dokumentów programu „Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027” (program zastępujący Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020)

Część III - Szczegóły planowanego działania

DZIAŁANIE 1: Wprowadzenie zagadnień LCA do dokumentów programowych programu „Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027”

Nawiązanie do projektu

Proponowane działanie zostało opracowane na podstawie doświadczeń z pierwszej fazy projektu LCA4Regions, polegającej na wymianie doświadczeń i dobrych praktyk między partnerami projektu. Województwo Łódzkie zainteresowane było rozwiązaniami na poziomie konkretnego programu operacyjnego (FEŁ2027), które umożliwiają bezpośrednie wsparcie dla podmiotów w upowszechnieniu stosowania oceny cyklu życia. W tym kontekście, szczególnie inspirujące były dobre praktyki zaprezentowane przez partnerów z:

a) Finlandii:

- KEINO Centrum kompetencyjno - doradczo - szkoleniowe ds. wdrażania mechanizmów i modeli GOZ (w tym LCA)
- Clean Plastic Finland (CPF) - recykling tworzyw sztucznych będących odpadami z rolnictwa
- Fortum Waste Solutions - recykling w sektorze tworzyw sztucznych

b) Litwy:

- Zastosowanie oceny cyklu życia w optymalizacji systemów gospodarki odpadami komunalnymi (Application of Life-cycle assessment in optimization of municipal waste management systems)

c) Słowenii:

- moduły szkoleniowe w zakresie zielonych zamówień publicznych uwzględniające metodologie cyklu życia, np. LCC (koszt cyklu życia) - Green public procurement in Slovenia
- warsztaty eksperckie „Planowanie procesów i wielokryterialne podejmowanie decyzji w gospodarce o obiegu zamkniętym” oraz „Wprowadzanie cyrkularnych zmian w gospodarce poprzez analizę cyklu życia produktu (LCA)”
- porównawcza ocena cyklu życia alternatywnych materiałów opakowaniowych dla napojów (Comparative life cycle assessment of alternative packaging materials for beverage) dot. wpływu na środowisko jednorazowych opakowań na napoje

d) Portugalii:

- kurs e-learningowy w formule online „Promowanie edukacji/świadomości poprzez kurs e-learningowy na temat odpadów budowlanych i rozbiórkowych”

e) Hiszpanii:

- szkolenia „Modele biznesowe w gospodarce cyrkulacyjnej” oraz „Analizy cyklu życia (LCA) i śladu węglowego (CF)”

Włączenie koncepcji LCA do głównego obszaru wsparcia w przyszłej perspektywie budżetowej stworzy możliwość bardziej efektywnych i systematycznych działań mających na celu rozwój tej metodologii w województwie łódzkim.

Charakter działania

Aktualnie trwają konsultacje projektu programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 z Komisją Europejską. W obecnym kształcie dokument uwzględnia m.in. następujące cele:

Priorytet: 1. FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA INNOWACYJNEGO ŁÓDZKIEGO

Cel szczegółowy 1.3 - Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne

- Wdrożenie rozwiązań w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym

Priorytet: 2. FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ZIELONEGO ŁÓDZKIEGO

Cel szczegółowy 2.6 - Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej

- inwestycje w zakresie selektywnego zbierania odpadów (w połączeniu z edukacją lokalnej społeczności objętej projektem w tym także promowanie ponownego użycia), instalacji do przetwarzania bioodpadów, instalacji do doczyszczania selektywnie zebranych odpadów lub recyklingu odpadów;
- inwestycje mające na celu zapobieganie powstawaniu odpadów lub promujące ponowne użycie, np. inicjatywy współdzielenia (korzystanie z tych samych produktów), przeciwdziałanie marnotrawieniu żywności (jako element projektu), punkty napraw, instalacje umożliwiające spożywanie wody prosto z kranu (m.in. filtry, poidelka);
- inwestycje wspierające GOZ w przedsiębiorstwach m.in: inwestycje w instalacje produkcyjne lub urządzenia przemysłowe prowadzące do zmniejszenia zużycia surowców lub zmniejszenia ilości wytwarzanych odpadów, inwestycje służące eko-projektowaniu produktów i opakowań m.in. w celu zmniejszenia zużycia surowców pierwotnych użytych do ich produkcji, zastępowanie ich surowcami wtórnymi lub materiałami biodegradowalnymi.
- edukacja lub doradztwo w zakresie GOZ, przygotowanie dokumentów planistycznych dotyczących GOZ

Dodatkowo, podczas tworzenia kryteriów wyboru projektów do FEŁ2027 (lub ewentualnie pozostałych dokumentów wdrożeniowych) zostanie rozważone dodanie kryterium promujące GOZ (w tym LCA) w wybranych typach projektów (lub ewentualnie innych zapisów). Ponieważ projekt FEŁ2027 nie uzyskał jeszcze akceptacji Komisji Europejskiej, z uwagi na trwające negocjacje, brak jest możliwości wskazania na tym etapie, w których celach szczegółowych oraz typach projektów takie kryterium (lub zapis) będzie mogło zostać dodane.

Ten cel szczegółowy w projekcie przesłanym do KE w punkcie: *Interwencje wspierane z Funduszy - Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe* został rozbudowany o informację o danym projekcie międzynarodowym, który wpłynął na zakres interwencji w danym celu szczegółowym. W przypadku projektu LCA4Regions został zaproponowany zapis:

Ponadto część zakresu interwencji została wprowadzona w związku z doświadczeniami wypracowanymi w ramach międzynarodowych projektów: Ochrona środowiska i efektywne gospodarowanie zasobami przez wykorzystanie instrumentów cyklu życia produktu w realizacji polityki regionalnej - LCA4Regions (...).

Już od wczesnego etapu projektu LCA4Regions departament właściwy w zakresie programowania programu regionalnego był zaangażowany we wszelkie inicjatywy projektu Interreg - wizyty studyjne, poznawanie dobrych praktyk, spotkania interesariuszy, opracowywanie materiałów na potrzeby projektu Interreg. Dlatego też równocześnie następowało wdrażanie projektu LCA4Regions, jak i przygotowywanie programu regionalnego na lata 2021-2027 w taki sposób, aby jak najszerszej uwzględnił on tematykę GOZ (w tym LCA), czyli wyniki projektu Interreg.

Przy programowaniu FEŁ2027 przyjęto, że powinien to być dokument w dość ogólny sposób wskazujący kierunki wsparcia. Dalsze doprecyzowania w zakresie GOZ i LCA planowane są

w dokumentach programowych, które będą tworzone po przyjęciu programu regionalnego przez Komisję Europejską.

Podmioty zaangażowane we wdrożenie działania

- Departament Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego

Do zadań Departamentu Polityki Regionalnej (jako wykonawcy decyzji Zarządu Województwa Łódzkiego w zakresie kreowania polityki rozwoju) należą sprawy związane m.in. z koordynacją programowania i monitorowania rozwoju regionalnego, koordynacją prac nad programami regionalnymi (RPO WŁ 2007-2013, RPO WŁ 2014-2020 oraz FEŁ2027), w tym m. in. zadania związane z planowaniem, programowaniem, monitorowaniem, koordynacją systemu zarządzania i kontroli, ewaluacją, prowadzeniem punktów informacyjnych, certyfikacją.

Ramy czasowe

Lata 2020-2023

Koszty

Województwo przewiduje, że to działania nie wygeneruje dodatkowych kosztów związanych z jego wdrożeniem.

Źródła finansowania

Budżet Województwa Łódzkiego - środki własne - w przypadku powstania kosztów.

Data: 29 kwiecień 2022 r.

Nazwa instytucji: Województwo Łódzkie

www.interregeurope.eu/lca4regions
@LCA4Regions

European Union
European Regional
Development Fund

województwo
łódzkie

